

Úvodní slovo Václava Klause, prezidenta republiky 5

Jak porozumět současnému „čínskému světu“? 7

Výslovnost čínské přepisové abecedy pinyin 9

Uctívači draka 11

- Mýtus o zrození civilizace 11
- Hadí prapředkové 13
- Stvoření světa, oheň a byliny 15
- Všichni lidé jsou bratři z Afriky 17

Propojení starého světa s Čínou 20

- Kůň spoluobjevitelem světa 20
- Společné obchodní trasy 21

Země zaslíbená a přírodní podmínky k obživě 24

- Čtyřstupňová země hor a moří 24
- Studený dech stepí, náklady jihu 25
- Blahobyt připlavený teplými proudy 28
- Nepravidelnost dešťů a toužebná vlaha 28
- Rozorání sprašové půdy 29
- Lenošivé subtropy a říše na konci neolitu 30
- První kultury z povodí Žluté řeky 31
- Neolit kolem Dlouhé řeky 32
- Další „pračínská“ střediska 32

Moderní Číňan je pětisíciletý rolník 33

- Vynález zemědělství a poříční kultury 33
- Čím prošel čínský stát 35
- Východisko myšlení a symboliky – obživa? 38
- Je to v kolektivním zavlažování! 38
- Vyživovatelnost čínské půdy a jak dodat dusík? 39
- Světové rekordy v půdních výnosech 40
- Umění „jíst trávu“ 43
- Vývojové znaky čínského rolníka 44
- Patero plodin 45
- Rýžový jih 46
- Prosný sever 47
- Šestero zvířat 50

Není cizince v čínské říši 57

- Číňané jsou všichni, kdo v Číně zbyli 58
- Etnické mikádo po rozpadu císařství počátku 20. století 60
- Oficiálních 56 národů Číny 60
- Nerozlišené národnostní menšiny 62
- Etnika přiřazená k jiným 63
- Duchovnem k zachování svébytnosti 67

Jak jsou cizinci vnímáni Číňany 69

- Dějinné čínské pohledy na cizince 72

Duchovní pilíře čínské civilizace 77

- Síly vesmíru čínským očima 77
- Animismus 78
- Čínský animismus 78
- Magie jmen 80
- Magická ochrana a purifikace 80
- Nestátotvornost šamanství 81
- Axis Mundi 82
- Pán yinu a yangu 83
- Přivolávání deště 83
- Hudba obrazem harmonie společnosti 83
- Památky a věštby 84
- Trojice myšlenkových systémů 85
- Esoterika taoismu 86
- Nebe a Člověk tvoří jednotu 86
- Obraz taiji 87
- Buddhistická věrouka 88

Státotvorné myšlení příslušníka říše 91

- Principy čínského myšlení zformulované Konfuciem 91
- Status a role 92
- Pět stálých morálních předpisů 92
- Pět základních vztahů 94
- Lidské dozrání ve prospěch společnosti 94
- Tradiční Čína a komunismus 95

Velikost státu a šíře práva 97

- Historická čínská území a strategické zájmy 97
- Tázání kolem Tibetu 101
- Kultivace Východu „na západní úroveň“ 104
- Současnost 105

Vnitřní politické nastavení 106
Právní rámec a jeho úřednické dotváření 108
Zrání podnikatelského prostředí 109
Podmínky cizozemcovi v Číně 109
Řešení obchodních sporů 112
„Rodičovský“ paternalismus státu a další zvláštnosti 113

Rozdíly vidění světa 114

Náruč domácí kultury 114
Moc – cíl skupinových společenství 115
Vztahy – propojování členů společnosti 116
Čas – nejvzácnější lidský statek 116
Komunikace – výzva a odezva 117

Role společenského divadla 119

Role pohlaví 119
Patriarchální společnost a mužský šovinismus 119
Sex v čínské společnosti 120
Typy manželství a rodiny 120
Péče vícegenerační rodiny 123
Rodina v symbolice 124
Zaměstnavatel, druží rodiče 126
Pracovní řád 127
Pracovní tým 128
Historické vrstvení společnosti 129
Čínské třídy 131
Kasty, aristokracie a společenský postup 133

Tok čínského času 135

Vnímání času 135
Technické řešení astronomického kalendáře 136
Hodiny a měření dne 137
Kalendář 139
Šedesátková soustava, názvy roků 140
Dvacet čtyř period rolnického kalendáře 142
Svátky a pracovní volna 142
Totemická zvířata a zvěrokruh 146

Komunikace po čínsku 150

Jazyky 150
Sociální opatrnost 151
Emoce v čínském prostředí 152
Kulturní strategie a postoje 153
Společenský a individuální zájem 153
Tvář, čest a reputace 154
Pohostinnost, důvěra a reciprocita 154

Rituální pohostinnost 155
Jednání, nabízení a odmítání s čínskými partnery 156
Vyhýbání se konfliktu, únik lhaním 158
Gesta a neverbální chování 158
Čínská čísla a systém počítání 162

Největší nástroj společenského projevu – stolování 164

Příprava potravin 164
Zvláštnosti stravování 165
Čínský pitný režim 167
Čaj pravý a nepravý 168
Zeměpisné nahlédnutí do čínské kuchyně 169
Komunikace a společná hostina 170
Zahájení 170
Střední hra 171
Koncovka 172
Etiketa a bodování 172

Zrání čínské duše 174

Vzorce dětské socializace 174
Škola základem výchovy 174
Minimum nezávislosti a agresivity 176
Motivace k výkonu a společenská služba 177
Čínské vidění světa 178
Somaticko-kulturní odlišnosti 178
Vizuální ostrost 180
Postup ohledávání objektu a tahy znakového písma 180
Oční pohyby a četba čínských textů 180
Vnímání barev 181
Přednostní užívání pravé ruky 182
Léčení dyslektiků znakovým písmem 182

Fenomén přelidnění 184

Pokračující „Million“ Marka Pola 184
Rolnické stěhování 185
Ztráta soukromí a venkovské znaky 186

Závěrem 191

Použitá literatura 194
Vít Vojta 197
Několik východních inspirací na poslední stránku 199